

Міністерство освіти і науки України  
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»  
на засіданні Вченої ради  
НПУ імені М.П. Драгоманова  
24 листопада 2022 р.



Протокол № 5  
Проректор з навчально-  
методичної роботи  
доц. Вервилюк Р.М.

**ПРОГРАМА**  
навчальної дисципліни

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ**  
**ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ**

освітньої програми: Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальності 013 Початкова освіта

освітнього рівня першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Шифр за навчальним планом (2022р) : ПН2.11.9

Київ 2022

### РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ :

**Янковська Ірина Миколаївна** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкового навчання педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова.

**Лук'явиченко Ольга Миколаївна** - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкового навчання педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова

### Рецензенти :

**Васильєва Оксана Вікторівна** - кандидат педагогічних наук, доцент Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди Факультету мистецтва заступник декана, доцент кафедри теорії і методики мистецької освіти та вокально-хорової підготовки вчителів

**Сова Ольга Сергіївна** - кандидат педагогічних наук, доцент Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доцент кафедри образотворчого мистецтва педагогічного факультету.

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради НПУ імені М.П. Драгоманова «2» листопада 2022 року, протокол № 4

Голова НМР



Р.М. Вервидуб

## І. Пояснювальна записка

Програма обов'язкового освітнього компоненту «**Методика викладання мистецької освітньої галузі**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта.

**Предмет** вивчення освітнього компоненту є теоретична і методична підготовка студентів до викладання мистецької освітньої галузі у початковій школі.

**Міждисциплінарні зв'язки** це врахування підготовки студентів із навчальних курсів: «Психологія вікова», «Теорія та методика виховання», «Дидактика» та забезпечує базу для наступного поглиблення знань, умінь та навичок із дисциплін: «Педагогічні технології у початковій школі».

**Мета і завдання** освітнього компоненту:

**Метою** освітнього компоненту «Методика викладання мистецької освітньої галузі» є розкриття специфіки і закономірностей методики викладання мистецької освітньої галузі в закладах загальної середньої освіти, а також розвиток художньо-творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, формування професійних спеціальних (фахових) компетентностей, які направлені на досягнення загальних цілей мистецької освітньої галузі в Новій українській школі.

Основними **завданнями** вивчення освітнього компоненту «Методика викладання мистецької освітньої галузі» є :

- ознайомлення здобувачів вищої освіти з основною місією мистецької освітньої галузі, яка здійснюється за змістовими лініями: художньо-творча діяльність, сприймання та інтерпретація мистецтва, комунікація через мистецтво.
- озброєння студентів знаннями, вміннями і навичками, особливостями викладання інтегрованого курсу для досягнення обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з мистецької освітньої галузі в НУШ.
- розвиток у майбутніх учителів художньо-образного, асоціативного, творчого мислення у процесі діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва; уміння пізнавати мистецтво, інтерпретувати художній образ, здійснювати емоційне переживання та проявляти ціннісне ставлення до мистецтва; здатність пізнавати себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво (рефлексія);
- формування естетичної, культурної та спеціальних (фахових) компетентностей.
- практичне застосування отриманих теоретичних і практичних знань в освітньому процесі НУШ під час проходження педагогічної практики, професійної діяльності.

**Основні результати навчання і компетентності** згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

**Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії. (*Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти* )

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/013-Pochatk.osvita-bakalavr.28.07.pdf> ).

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
-------	---------------------	----------------

1.	<p><b>ПР-03</b> Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.</p>	<p><b>ЗК-3.</b> Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт  <b>СК-6.</b> Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.</p>
2.	<p><b>ПР-04</b> Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів</p>	<p><b>ЗК-3.</b> Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт  <b>СК-7.</b> Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної</p>
3	<p><b>ПР-06</b> Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.</p>	<p><b>ЗК-3.</b> Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт  <b>СК-3.</b> Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p>
4	<p><b>ПР-07</b> Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.</p>	<p><b>ЗК-8.</b> Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).  <b>СК-6.</b> Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.  <b>СК-9.</b> Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.</p>

5	<b>ПР-09</b> Планувати та організувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.	<b>ЗК-8.</b> Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) <b>СК-4.</b> Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.
---	---	---

## II. Орієнтовний тематичний план

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **6 кредитів ЄКТС 180 годин.**

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
	<b>Блок I (3 кредити ЄКТС 90 годин) 5 семестр</b>	<b>38</b>	<b>16</b>	<b>22</b>	<b>-</b>	<b>52</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	<b>4</b>		<b>80</b>
	<b>Модуль I</b>										
	<b>Змістовий модуль 1.1</b>										
	<b>Інтеграція мистецтв – провідна тенденція перебудови змісту освіти</b>										
	<i>Тема 1.</i> Інтеграція як основа впровадження нових методик навчання мистецтва в «Новій українській школі»					2					4
	<i>Тема 2.</i> Мистецька освітня галузь в «Новій українській школі» та її розвивальні, виховні можливості	1	1			2		2		2	
	<i>Тема 3.</i> Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в «Новій українській школі»					2					
	<i>Тема 4.</i> Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва в контексті художньої дидактики	2	1	1		2					
	<b>Змістовий модуль 1.2</b>										
	<b>Візуальне мистецтво та його місце у світовій культурі</b>										

Тема 5. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі	1	1			2		2			2
Тема 6. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву					2					4
Тема 7. Основні закони, правила, прийоми та засоби композиції	2	1	1		2					4
Тема 8. Передача форми, простору та об'єму на площині	2	1	1		2					4
Тема 9. Основи кольорознавства.	1		1		2					4
Тема 10. Різноманітні художні техніки та прийоми виконання образотворчих завдань	2	1			2			2		10
<b>Разом за модулем I</b>	11	6	4		20		2			34
<b>Модуль II</b>										
<b>Змістовий модуль 2.1</b>										
<b>Організація практичної діяльності вчителя початкової школи</b>										
Тема 11. Навчально - методичне забезпечення занять з мистецтва					1					10
Тема 12. Форми і методи роботи вчителя на заняттях з мистецтва	2	1	1		2					10
Тема 13. Методика організації естетичного сприймання дійсності та мистецтва в початковій школі	1	1			2			2		10
<b>Змістовий модуль 2.2</b>										
<b>Методика формування образотворчої компетентності молодших школярів</b>										
Тема 14. Формування в учнів початкових класів навичок передачі реальної форми предметів в об'ємі та на площині	1	1			2		2			5
Тема 15. Формування в дітей навичок формо та образотворення. конструктивних умінь	1		1		2					5

Тема 16. Навчання перспективним методам побудови простору	1	1								5
Тема 17. Навчання відтворення об'єму предметів на площині	2		2							5
Тема 18. Навчання дітей основам кольорознавства, формування в них умінь та технічних навичок роботи з кольором	2		2		2					5
Тема 19. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів	1		1		2		2			5
Тема 20. Навчання дітей основам структурної побудови композиції та вираження її емоційно-сміслового задуму.	1	1	1		2			1		2
<b>Змістовий модуль 2.3</b>										
<b>Очікувані результати навчання здобувачів освіти в мистецькій освітній галузі</b>										
Тема 21. Вимоги Державного стандарту початкової освіти до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з мистецької галузі					2					
Тема 22. Загальнопедагогічні вимоги до аналізу та оцінки результатів образотворчої діяльності учнів початкових	3	1	2		1		2			10
Тема 23. Ілюстративне календарне планування його структура та оформлення	2		2		2			1		10
<b>Разом за модулем II</b>	<b>17</b>	<b>6</b>	<b>12</b>		<b>20</b>					<b>20</b>
<b>Модуль III.</b>										
<b>Змістовий модуль 3.1.</b>										
<b>Театральне мистецтво та його художньо-естетичне виховне значення</b>										
Тема 24. Художньо-творча діяльність та естетичне виховання молодших школярів засобами театрального мистецтва	4	2	2		4					6
Тема 25. Театралізовані дійства та їх соціально-виховане значення	4	2	2		4					
Тема 26. Жанрові різновиди екранного мистецтва	2		2		2					6

	<b>Разом за модулем III</b>	<b>10</b>	4	6		12		2	1		32
	<b>Всього за блок I</b>	<b>38</b>	<b>16</b>	<b>22</b>	<b>-</b>	<b>52</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	<b>4</b>		<b>80</b>
	<b>Блок II (3 кредити ЄКТС 90 годин) 6 семестр</b>	<b>40</b>	<b>14</b>	<b>20</b>	<b>6</b>	<b>50</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>6</b>		<b>80</b>
	<b>Модуль IV</b>										
	<i>Змістовий модуль 4.1 Методика музичної освіти в початковій загальноосвітній школі</i>										
	<i>Тема 27. Методи музичного виховання в системі загальної мистецької освіти</i>	6	2	2	2	6					12
	<i>Тема 28. Методика організації сприймання творів музичного мистецтва учнями початкової школи</i>	6	2	4		8	2	2			12
	<i>Тема 29. Методика проведення вокально- хорової роботи в початковій школі</i>	6	2	4		8	2	2			12
	<i>Тема 30. Методика організації та проведення елементарного музикування в початковій школі</i>	4	2	2		6					12
	<i>Змістовий модуль 4.2 Методика основ хореографічного виховання в початковій загальноосвітній школі</i>										
	<i>Тема 31 Методика організації та реалізація музично-ритмічної діяльності учнів початкової школи</i>	6	2	2	2	8		2			15
	<i>Тема 32 Методика творчого розвитку засобами музичного і хореографічного мистецтв</i>	8	2	4	2	6					10
	<i>Тема 33 Інтеграція хореографічного і музичного мистецтв в системі загальної мистецької освіти</i>	4	2	2		8					7
	<b>Разом за модулем IV</b>	<b>40</b>	<b>14</b>	<b>20</b>	<b>6</b>	<b>50</b>	<b>6</b>	<b>2</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>80</b>
	<b>Разом:</b>	<b>78</b>	<b>30</b>	<b>42</b>	<b>6</b>	<b>102</b>	<b>20</b>	<b>10</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>160</b>

### III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:



## 5 семестр - Блок I (3 кредити ЄКТС 90 годин)

### Модуль I.

**Змістовий модуль 1.1. Інтеграція мистецтв – провідна тенденція перебудови змісту освіти**

**Тема 1. Інтеграція як основа впровадження нових методик навчання мистецтва в «Новій українській школі».**

*Зміст теми :*

Передумови і сутність інтеграції в шкільній мистецькій освіті. Художньо-педагогічні передумови.

**Тема 2. Мистецька освітня галузь в «Новій українській школі» та її розвивальні, виховні можливості.**

*Зміст теми :*

Мистецька освітня галузь та її змістові лінії : художньо-творча діяльність; сприймання та інтерпретація мистецтва; комунікація через мистецтво. Формування ключових компетентностей молодших школярів засобами мистецтва.

**Тема 3. Концептуальні основи інтегрованого курсу «Мистецтво» в «Новій українській школі».**

*Зміст теми :*

Інтегрований підхід до мистецької освіти. Функції, принципи загальної мистецької освіти. Зміст і структура програми «Мистецтво». Мистецький тезаурус як фактор інтеграції.

**Тема 4. Загальні організаційно-методичні підходи до навчання мистецтва в контексті художньої дидактики**

*Зміст теми :*

Моделювання уроків. Типи, жанри і структура уроків. Єдність видів діяльності учнів на уроках мистецтва. Взаємоузгодження домінуючих змістових ліній. Інтегрування синтетичних мистецтв у домінуючі.

**Змістовий модуль 1.2. Візуальне мистецтво та його місце у світовій культурі**

**Тема 5. Зміст, мета і завдання візуального (образотворчого) мистецтва у початковій школі.**

*Зміст теми :*

- Мета і завдання курсу методики викладання образотворчого мистецтва. Зміст програми курсу. Зв'язок курсу методики зі спеціальними психолого-педагогічними дисциплінами. Організація і зміст занять. Художньо творчий розвиток учнів на уроках образотворчого мистецтва. Психологічний і фізіологічний розвиток молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва.

Предмет Образотворче мистецтво в загальноосвітній школі Мета та завдання предмету в національній українській школі на сучасному етапі. Основні розділи програми: сприйняття мистецтва та навколишнього; практична образотворча діяльність. Навчальні завдання розділів у кожному класі початкової школи. Види художньої діяльності. Навчальні проблеми формування образотворчих знань, умінь, навичок. Державний стандарт освітньої галузі “Мистецтво”. Програми образотворчого мистецтва як основа побудови навчального процесу у початковій школі.

**Тема № 6. Особливості підготовки, організації та здійснення процесу навчання учнів образотворчому мистецтву.**

*Зміст теми :*

Загальні вимоги до уроків образотворчого мистецтва: дидактичні, виховні, розвиваючі, організаційні. Типи, структура, мета уроків образотворчого мистецтва.

**Тема № 7. Основні закони, правила, прийоми та засоби композиції**

*Зміст теми :*

Організація площини зображення. Врівноваження зображуваних форм. Композиція натюрморту. Тематична композиція. Декоративна композиція. Послідовність роботи над ескізом сюжетної композиції.

**Тема № 8. Передача форми, простору та об'єму на площині.**

*Зміст теми :*

Характерні ознаки форми, пропорції, конструкції. Передача об'єму засобами графіки і живопису. Просторові відношення. Закони перспективи. Практичне засвоєння правил зображень просторових явищ.

#### **Тема № 9. Основи кольорознавства.**

*Зміст теми :*

Значення кольору в житті людини. Особливості зорового сприйняття людини. Психофізіологічний вплив кольору на людину. Колір як художній засіб живопису. Використання законів кольорового сприйняття для виразності художнього образу в образотворчому мистецтві. Основи кольорознавства.

#### **Тема № 10. Різноманітні художні техніки та прийоми виконання образотворчих завдань.**

*Зміст теми :*

Практичне ознайомлення з різноманітними художніми матеріалами, техніками і прийомами створення художнього образу на площині. Виконання творчих завдань. Підготовка альбому зразків.

### **Модуль II.**

#### **Змістовий модуль 2.1. Організація практичної діяльності вчителя початкової школи**

#### **Тема № 11. Навчально методичне забезпечення занять з образотворчого мистецтва.**

*Зміст теми :*

Структура і зміст програм з образотворчого мистецтва для початкових класів. Навчальні завдання основних розділів програми. Підручники з образотворчого мистецтва та їх аналіз. Оздоблення кабінету образотворчого мистецтва (обладнання, оформлення, матеріальна навчальна база). Застосування ТЗН на уроках.)

#### **Тема № 12. Форми і методи роботи вчителя на заняттях з образотворчого мистецтва.**

*Зміст теми :*

Методи і прийоми роботи вчителя на уроках образотворчого мистецтва, специфічні форми організації занять. Використання нетрадиційних методів та форм роботи з образотворчого мистецтва.

#### **Тема № 13. Методика організації естетичного сприймання дійсності та мистецтва в початковій школі.**

*Зміст теми :*

Основні завдання ознайомлення дітей з творами образотворчого мистецтва їх сприймання і оцінювання. Психологічні особливості сприймання та оцінювання дійсності та творів мистецтва молодшими школярами. Форми і методи організації сприймання та оцінювання навколишнього і мистецтва.

#### **Змістовий модуль 2.2 Методика формування образотворчої компетентності молодших школярів.**

#### **Тема № 14. Формування в учнів початкових класів навичок передачі реальної форми предметів в об'ємі та на площині.**

*Зміст теми :*

Особливості сприйняття форми предметів дітьми. Формування у них зорового уявлення форми і відтворення її художніми засобами. Значення практичних умінь і навичок зображення реальних предметів.

#### **Тема № 15. Формування в дітей навичок формо та образотворення, конструктивних умінь**

*Зміст теми :*

Два етапи засвоєння навчальної проблеми “форма, пропорції, конструкція” учнями початкових класів: 1. Передача характерних ознак обрисів предметів: загальний виразний характер обриса предмета чи фігури (виразний аспект форми); будова предмета або фігури (конструктивний аспект форми); пропорції (аспект кількісних співвідношень сторін і частин предметів); 2. Передача об'єму окремих предметів на основі закономірностей спостережуваної перспективи. Безпосередня відповідність об'ємному предмету його об'ємного зображення

об'ємної форми у скульптурі, художньому конструюванні. Розробка конспектів уроків і моделювання уроків по різних видах художньої діяльності.

**Тема № 16. Навчання перспективним методом побудови простору.**

*Зміст теми :*

Особливості зорового сприйняття простору. Ознаки сприйняття людиною глибини. Особливості сприйняття і зображення простору учнями молодших класів. Правила формування навичок зображення простору в учнів початкових класів. Розробка конспектів і моделювання уроків з ведучою навчальною проблемою “простір”.

**Тема № 17. Навчання відтворення об'єму предметів на площині.**

*Зміст теми :*

Відтворення умовної глибини простору на площині доперспективними методами, взаємне розташування предметів один відносно одного і спостерігача, освоєння просторових орієнтацій і уявлень при фризівій побудові простору, освоєння глибини (плановості) простору, формування понять про точку зору що перебуває поза зображуваним. Перспективні методи побудови простору, законів лінійної перспективи, альтернативний спосіб просторової побудови зображення.

**Тема № 18. Навчання дітей основам кольорознавства, формування в них умінь та технічних навичок роботи з кольором.**

*Зміст теми :*

Особливості сприйняття і відображення кольору в образотворчій діяльності дітей. Рівні навчальних завдань проблеми “колір”. Розвиток в учнів умінь сприймати та використовувати виражальні та образно естетичні можливості кольору. Формування в дітей навичок використання декоративної виразності кольору при роботі на площині та в об'ємі. Розробка конспектів та моделювання уроків, на яких задачі розвитку в учнів відчуття кольору виступають ведучими.

**Тема № 19. Художній образ як основа композиційної діяльності молодших школярів.**

*Зміст теми :*

Різноманітні засоби створення художнього образу на площині та в об'ємі. Значення композиції у створенні художнього образу. Формування потреб і здібностей у молодших школярів до продуктивної художньої творчості, вміння створити виразний художній образ, оригінальну композицію того чи іншого виду образотворчого мистецтва.

**Тема № 20. Навчання дітей основам структурної побудови композиції” та вираження її емоційно смислового задуму.**

*Зміст теми :*

Оволодіння учнями початкових класів законами, правилами і прийомами композиції. Рівновага форм на аркуші. Залежність вибору формату від змісту. Вирішення просторових завдань. Створення художнього образу. Розробка фрагментів уроків із виділенням композиційних завдань як основних.

**Змістовий модуль 2.3 Очікувані результати навчання здобувачів освіти в мистецькій освітній галузі**

**Тема № 21. Вимоги Державного стандарту початкової освіти до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти з мистецької галузі**

*Зміст теми :*

Державного стандарту початкової освіти як основа для розроблення закладами загальної середньої освіти освітніх програм. Типові освітні програми. Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти з мистецької освітньої галузі.

**Тема № 22. Загально - педагогічні вимоги до аналізу та оцінки результатів образотворчої діяльності учнів початкових класів.**

*Зміст теми :*

Об'єкти, функції і види контролю навчальних досягнень учнів початкових класів. Особливості оцінювання в першому і другому класах. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з образотворчого мистецтва. Формування у молодших школярів аналізу та самоаналізу результатів образотворчої діяльності.

### **Тема № 23. Ілюстративне календарне планування його структура та оформлення.**

*Зміст теми :*

Значення календарно-тематичного планування в роботі вчителя. Системний підхід до викладання образотворчого мистецтва. Структура календарно-тематичного плану. Вимоги до оформлення ілюстративного календарного плану.

#### **Модуль III.**

### **Змістовий модуль 3.1. Театральне мистецтво та його художньо-естетичне виховне значення Тема № 24. Художньо-творча діяльність та естетичне виховання молодших школярів засобами театрального мистецтва.**

*Зміст теми :*

Особливості театрального мистецтва та його виховні можливості. Відбір репертуару для молодших школярів. Театралізовані та сюжетно-рольові ігри як важливий фактор формування творчої особистості молодшого школяра.

### **Тема № 25. Театралізовані дійства та їх соціально-виховане значення.**

*Зміст теми :*

Різновиди театралізованих дійств та їх драматургічна основа. Сценарій, його структура та основні прийоми монтажу художнього й документального матеріалу. Жанрові різновиди номерів у сценарії театралізованого дійства. Психолого-педагогічні та творчі вміння педагога-керівника в організації й проведенні театралізованих дійств.

### **Тема № 26. Жанрові різновиди екранного мистецтва.**

*Зміст теми :*

Специфіка екранного мистецтва та його роль у вихованні молодших школярів. Види і жанри кіно.

#### **Змістовий модуль 3.1. Розробка навчальної теми та виготовлення наочності до неї.**

*Зміст теми :*

Активізація діяльності студентів, поповнення знань з методики викладання образотворчого мистецтва і в особливості практичних навиків роботи з учнями. Виготовлення наочно-методичного посібника для проведення уроків з різних видів образотворчої діяльності.

## **6 семестр - Блок II (3 кредити ЄКТС 90 годин)**

### **Модуль IV**

#### **Змістовий модуль 4.1**

#### **Методика музичної освіти в початковій загальноосвітній школі**

### **Тема № 27. Методи музичного виховання в системі загальної мистецької освіти**

*Зміст теми :*

Специфіка методів мистецької освіти, особливості методів музичного навчання. Характеристика методів музичної освіти за різними класифікаціями (Г.Падалки, Л. Масол, Л. Школяр та інш.). Методика вибору методів в мистецькій освіті. Методика вибору методів в мистецькій освіті

### **Тема № 28 Методика організації сприймання творів музичного мистецтва учнями початкової школи**

*Зміст теми*

Сприймання – основний вид діяльності на уроках мистецтва. Структура музичного сприймання та етапи його формування. Типи музичного сприймання.

Особливості музичного сприймання школярів початкової школи. Педагогічні умови формування музичного сприймання.

Методика проведення художньо-педагогічного аналізу музичних творів на уроках музичного мистецтва. Вимоги до його проведення

### **Тема №29. Методика проведення вокально-хорової роботи в початковій школі**

*Зміст теми*

Значення хорового співу у формуванні особистості школяра початкової школи. Принципи підбору хорового репертуару.

Особливості співацького розвитку учнів початкової школи різного віку. Режим та охорона дитячого голосу.

Методика формування вокально-хорових вмінь та навичок на уроці мистецтва. Особливості розспівування на уроці мистецтва у початковій школі.

Методика розучування пісні

**Тема №30. Методика організації та проведення елементарного музикування в початковій школі.**

*Зміст теми:*

Значення та мета елементарного музикування в системі початкової мистецької освіти. Ідеї К. Орфа щодо елементарного музикування.

Характеристика музичних інструментів оркестру дитячих інструментів. Історія виникнення музичних інструментів.

Методика використання дитячих музичних інструментів в урочний та позаурочний час. Творчий компонент в процесі елементарного музикування на музичних інструментах.

**Змістовий модуль 4.2 Методика основ хореографічного виховання в початковій загальноосвітній школі**

**Тема №31. Методика організації та реалізація музично-ритмічної діяльності учнів початкової школи**

*Зміст теми:*

Мета та значення музично-ритмічних рухів на уроках мистецтва

Історичні аспекти ідеї музично-ритмічного розвитку дітей молодшого віку. Спадщина Ж. Далькроза, К. Орфа, В. Верховинця.

Види музично-ритмічної діяльності учнів на уроках мистецтва

Методика організації та проведення музично-ритмічної діяльності учнів початкової школи

**Тема №32. Методика творчого розвитку засобами музичного і хореографічного мистецтва**

*Зміст теми*

Специфіка хореографічного мистецтва. Його зв'язок з іншими видами мистецтва. Види хореографічного мистецтва. Жанри народного танцю. Характеристика сучасних стилів та напрямків хореографічного мистецтва.

Музикальність- як основа до прояву пластично-ритмічної творчості. Види художньо-творчої діяльності школярів. Форми прояву творчих задумів молодшими школярами засобами музичного і хореографічного мистецтв.

**Тема №33. Інтеграція музичного та хореографічного мистецтв в системі загальної мистецької освіти**

Чуттєве пізнання світу – основа музичного та хореографічного виховання молодших школярів. Світоглядна функція хореографії та музичного мистецтва

Мистецький тезаурус як фактор інтеграції.

#### **IV. Засоби діагностики успішності навчання**

*Форми і методи поточного контролю і підсумкового контролю* : лекції, практичні та лабораторні заняття із застосуванням традиційних і сучасних активних методів навчання (педагогічні ситуації, рольові ігри, індивідуальні завдання, творчі роботи). Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи, індивідуальні та групові творчі роботи, практичні завдання, усне опитування, тести.

Відповідно до навчально-методичної карти обов'язкового освітнього компоненту здійснюється поточне і підсумкове оцінювання здобувачів освіти. Заходи з модульного контролю проводяться по завершенню вивчення навчального матеріалу даного модуля.

Залік виставляється з урахуванням балів отриманих за Блок I (5 семестр), Блок II (6 семестр) та залікового тестування (як середнє арифметичне значення).

#### V. Форма підсумкового контролю успішності навчання:

Залік (6 семестр), 100 балів - поточна успішність

#### VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу

##### Блок I ( 5 семестр)

##### Основні

1. Баранова О.В., Савельєва А.М. Від навичок до творчості Мозаїка. Синтез, 2009.
2. Барташнікова І.А., Барташніков О.О. Розвиток уяви та творчих здібностей у дітей 5-6 років: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2007.
3. Бех І.Д. Виховання особистості. Кн. 1. Київ: Либідь, 2003. 277с.
4. Дичковська І. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб..Київ., 2004. 352 с.
5. Зміст, дидактичні структури та методичне забезпечення уроків у початкових класах (психологічні та педагогічні аспекти) / за ред. Г.П.Коваль. Тернопіль, 2010. 192 с.
6. Кашуба Л.І., Таран М.О. Образотворче мистецтво в початковій школі Тернопіль: МП Мальва ООО, 2001. 55 с.
7. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти. Київ., Вища школа. 2001. 165 с.
8. Коновець С.В. Образотворче мистецтво в початковій школі. Київ, 2000. 79 с.
9. Лайсанова М.О. Уроки образотворчого мистецтва : навч. книга Богдан. Тернопіль. 2003
10. Любарська Л.М., Резниченко М.І. Образотворче мистецтво. Київ. Форум. 2002
11. Масол Л.М., Гайдамака О.В., Белкіна Е.В., Руденко І.В.. Методика навчання мистецтва у початковій школі. Харків, 2006. 256 с.
12. Масол Л.М. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа : методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу. Київ : Генеза, 2019. 208 с.
13. НУШ: Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко URL: <https://osvita.ua/school/program/program-1-4/60407/>
14. НУШ: Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна <https://osvita.ua/school/program/program-1-4/60408/>
15. Образотворче мистецтво. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів України. 1-4 класи. Тернопіль, Навчальна книга Богдан, 2003. 51 с.
16. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота та ін.. – К. : АСК., 2001. 256 с.
17. Отич О. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання : теоретичний і методичний аспекти : монографія за наук. ред. І. А. Зязюна. Чернівці : Зелена Буковина, 2009. 752 с.
18. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін. Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
19. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. 216 с.
20. Полякова Г.А. Образотворче мистецтво. 1-7 класи. Харків, 2001. 157 с.
21. Ройз С. Чарівна паличка для батьків : дитинознавство (теорія розвитку та виховання); Як із буки зробити посміхайку (практикум для батьків); Секрети дорослого життя (практикум для дітей). Київ. Ніка-центр, 2005. 184 с.
22. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2005. 360 с.
23. Серих Л. В. Формування естетичної культури молодших школярів у процесі театралізованої діяльності: монографія. Суми : СОППО, 2009. 199 с.
24. Серих Л.В. Сценарії до експериментальної програми з театралізованої діяльності для учнів початкових класів: сценарії для вчителів предметів художньо-естетичного циклу та вчителів

початкових класів. Суми: СОШПО. 2004. 24 с.

25. Серих Л.В. Формування естетичної культури молодших школярів засобами театрального мистецтва : навч. метод. посіб. / за ред. Люріної Т.І.. Суми : ОШПО, 2003. 53с.
26. Серих Л.В. Театралізована діяльність у школах та позашкільних закладах (I) : методичний посібник для вчителів початкових класів, викладачів предметів художньо-естетичного циклу, керівників гуртків театралізованої діяльності. Суми: СОШПО, 2004. 34с.
27. Серих Л.В. Театралізована діяльність у школах та позашкільних навчальних закладах (II) : методичний посібник для вчителів початкових класів, викладачів предметів художньо-естетичного циклу, керівників гуртків театралізованої діяльності. Суми: СОШПО, 2004. 32с.
28. Стась М.І. Методичні рекомендації з формування творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2007. 36 с.
29. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук. метод. посіб. /О.Пометун та ін.. Київ, 2004. 192 с.
30. Федій О. А. Казкотерапія як сучасна соціально-педагогічна технологія : навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Соціальна педагогіка» / О. А. Федій та ін.. Полтава : ПДПУ імені В.Г.Короленка, 2008. 82 с.
31. Чен Н.В., Малиніна І.О., Голубев В.В. Образотворче мистецтво. Харків. Скорпіон, 2003.
32. Шевнюк О.Л. Культурологічна освіта майбутнього вчителя: теорія і практика. Київ, НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2003. 232 с.
33. Школьник С. Я. Вправи на релаксацію м'язового тону. *Розкажіть онуку*. 2001. № 17-18. С. 70-72.

#### Додаткові

1. Антонєць М. Мистецько-педагогічні погляди Миколи Мурашка. *Мистецтво та освіта*. 2009. №4. С. 10-14.
2. Біда О. Роль малюнків на уроках природознавства. *Мистецтво і освіта*. 2002. №4.
3. Біда О.К. Роль уроків на природі в естетичному розвитку молодших школярів. *Мистецтво та освіта*. 2000. №1. С.51-54.
4. Бровченко А. В. Образотворче мистецтво. 3 клас : альбом-посібник. Київ : СПД ФО, 2005. 64 с.
5. Власова М. Морозні візерунки на вікні. *Мистецтво і освіта*. 2003. №1.
6. Волинець Л. Інформаційне забезпечення загальної мистецької освіти у Франції. *Мистецтво та освіта*. 2009. №4. С.14-19.
7. Волинець Л. Художньо-естетична освіта в Японії. *Мистецтво та освіта*. 2002. №1. С.28-39.
8. Дремова Н. Паперова пластика - один із найдоступніших видів дизайну. *Мистецтво і освіта*. 2003. №2.
9. Жофчак З. Виховання школярів засобами мистецтва. *Мистецтво і освіта*. 2004. №3.
10. Качинська Г. Вивчення перспективи на уроках образотворчого мистецтва. *Мистецтво і освіта*. 2002. №2.
11. Качур М.І. Виховуємо високе почуття гармонії з навколишнім світом. *Мистецтво і освіта*. 2004. №2. С.40-44.
12. Коваленко Т. Українська народна іграшка. *Мистецтво і освіта*. 2003. №4.
13. Козлова О. Народне мистецтво Японії (цикл уроків). *Мистецтво і освіта*. 2002. № 1.
14. Кондратова В.І. Тарас Шевченко - поет і художник. *Мистецтво та освіта*. 2003. №1. С.40-43.
15. Коновець С. Образотворче мистецтво в практиці сучасної школи. *Мистецтво і освіта*. 2001. №3.
16. Коновець С. В. Від арт-терапії до креативних освітніх технологій. Педагогічна освіта і освіта дорослих : європейський вимір : зб. наук. пр. за ред. І. А. Зязюна та ін.. Київ, 2008. С. 463-475.
17. Коновець С. В. Інтеграція мистецтв у вітчизняній педагогічній теорії і практиці. Мистецька освіта : зміст, технології, менеджмент, зб. наук.пр. Вип.2.. Київ, 2007. С.171-176.
18. Корнілова О. Про впровадження нової шкали оцінювання навчальних досягнень учнів із предметів художньо-естетичного циклу. *Мистецтво і освіта*, 2000. №4.

19. Белкіна Е., Шейко О. Учнівська олімпіада з образотворчого мистецтва. *Мистецтво і освіта*. 2000. №3.
20. Корнілова О.О. Про впровадження нової шкали оцінювання навчальних досягнень учнів із предметів художньо-естетичного циклу. *Мистецтво та освіта*. 2000. №4. С.55-56.
21. Кохно Т. Естетичне виховання молодших школярів у позакласній роботі. *Початкова школа*. 2008. №5. С.16-18.
22. Кравчук Ф. Аналіз живописних творів як метод формування композиційних умінь в учнів 5-7 класів. *Мистецтво і освіта*. 2003. №3.
23. Лобанчук О. Розвиток словесної творчості першокласників засобом інтегрованої художньої діяльності. *Початкова школа*. 2010. №7. С.33-38.
24. Луценко Л. Кожна дитина талановита. *Початкова школа*. 2010. №3. С.49-50.
25. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник для актуалізації опорних знань учнів з образотворчого мистецтва, визначення рівня засвоєння базових теоретичних положень предмета. *Початкова школа*. 2006. №12. С.43 - 46.
26. Любарська Л., Вовк Л. Орієнтовний запитальник з образотворчого мистецтва. *Початкова школа*. 2008. №3. С.44-48.
27. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу «Мистецтво». *Початкова школа*. 2007. №1. С.46-55.
28. Неволя Я. Урок-мандрівка «Архітектура як вид мистецтва». *Мистецтво і освіта*. 2002. №2.
29. Ничкало С. Видатні пам'ятки художньої культури України. *Мистецтво і освіта*. 2003. № 1.
30. Пальчевський С. Сугестопедичне навчання на уроках образотворчого мистецтва. *Мистецтво та освіта*. 2005. №3. С.10-13.
31. Пархоменко І. Писанки. *Мистецтво і освіта*. 2001. №2.
32. Пічкур М.І. Педагогічне керування формуванням художнього сприйняття школярів. *Мистецтво і освіта*. 2003. №4. С.14-20.
33. Сирота В.О. Художньо-прикладна спрямованість образотворчого мистецтва у школі. /В.О.Сирота. *Мистецтво та освіта*. 2002. №4. С. 13-16.
34. Стренакова Г. Витинанки на уроках образотворчого мистецтва. *Мистецтво і освіта*. 2001. №2.
35. Шкільчак В. Дизайн в українській школі: проблеми і перспективи. *Мистецтво і освіта*. 2000. №3.
36. Юсов Б.П. Принципи побудови інтегрованих поліхудожніх програм з образотворчого мистецтва. *Мистецтво та освіта*. 2001. №3. С.40-41.

## Блок II ( 6 семестр)

### Основні

1. Бех І.Д. Виховання особистості. К.: Либідь, 2003. 277с
2. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі: Метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2005. 104 с.
3. Масол Л.М. В.Гайдамака, Е.В.Белкіна, І.В.Руденко. Методика навчання мистецтва у початковій школі Харків, 2006. 256 с.
4. Масол Л.М. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа : Методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу Київ : Генеза, 2019. 208 с.  
[https://www.geneza.ua/sites/default/files/productimages/Metodyky/Masol\\_Mystetstvo\\_Metodyka.pdf](https://www.geneza.ua/sites/default/files/productimages/Metodyky/Masol_Mystetstvo_Metodyka.pdf)
5. Масол Л. М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання: метод. посіб. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. 178 с.
6. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія . К.: Промінь, 2006. 432 с.
7. НУШ: Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко  
<https://osvita.ua/school/program/program-1-4/60407/>



8. НУШ: Типова освітня програма для ЗЗСО, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна <https://osvita.ua/school/program/program-1-4/60408/>

9. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. – К.: КНУКіМ, 2006. – 188 с.
10. Отич О. Мистецтво у системі розвитку творчої індивідуальності майбутнього педагога професійного навчання: теоретичний і методичний аспекти: Монографія за наук. ред. І. А. Зязюна. Чернівці: Зелена Буковина, 2009. 752 с.
11. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін К.: Освіта України, 2008. 274 с.
12. Печерська Є П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. Київ: Либідь, 2001. 272 с.
13. Ростовський О. Я. Методика викладання музики основній школі: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2001. 272 с.
14. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі: Навч.-метод. посібник. 2-е вид., доп. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2001. 216 с.
15. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька. Навчальний посібник Київ:, 2002. 270с.
16. Сбітнева, Л.М. Методика музичного виховання: Навч.-метод. посіб. для студ. Луганськ: Альма-матер, 2005. 170 с
17. Формування базових компетентностей учнів загальноосвітньої школи у системі інтегративної мистецької освіти: посіб. для вчителя .Л. Масол, Н. Миропольська, В. Рагозіна та ін.. К.: Педагогічна думка, 2010. 232 с.
18. Черкасов В. Ф. Теорія і методика музичної освіти: навчальний посібник Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2014. 472
19. Якимчук С.Н. Методика музичного виховання: Навч. посіб. для студ. муз.-пед. ф-ів, вищ. та серед. навч. закладів мистецтв, вчителів музики навч. закл. різного типу. Рівне, 2003. 159 с

#### Додаткові

1. Демчишин М. С. Про викладання дисциплін художньо-естетичного циклу. Серпень, 2001. С. 15
2. Дмитрієва С.М., Гаврилова Н. В. Методи дослідження творчих здібностей школярів: Посібник-практикум. Житомир, 2002. 40 с
3. Дмитрієва Л. Г., Н. М. Чорноіваненко. Методика музичного виховання у школі. 3-тє вид. М.: Академія, 2000. 239 с.
4. Енциклопедія освіти. Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г.Кремень. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
5. Естетизація навчально-виховного процесу в основній школі засобами мистецтва: метод. посібник за ред. Н. Є. Миропольської, О. А. Комаровської. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 160 с.
6. Корнілова О. М. Світ сучасної музики. Електронний синтезатор. Тернопіль: Богдан. 2003. 59 с.
7. Корнілова О. Про впровадження нової шкали оцінювання навчальних досягнень учнів із предметів художньо-естетичного циклу Мистецтво і освіта. 2000. №4.
8. Корнілова О.О. Про впровадження нової шкали оцінювання навчальних досягнень учнів із предметів художньо-естетичного циклу Мистецтво та освіта. 2000. №4. С.55-56.
9. Кульчицька Л. Сопілка на уроках музики в початкових класах Мистецтво і освіта. 2005. № 4. С. 27-28
10. Кушка Я.С. Методика музичного виховання дітей: навч. посіб. для вищ. навч. закл.: у 2 ч. Вінниця: Нова кн., 2007
11. Лук`янченко О.М. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів початкової школи засобами мистецтва. Освітній простір України. 2018. Вип. 14. С. 190-196.

12. Ляшенко О.Д. Художньо-педагогічна інтерпретація музичного твору в професійній підготовці майбутніх учителів музики: автореферат дис.канд. пед. наук: 13.00.04. К., 2001. 15 с.
13. Масол Л.М. Ігрові художньо-педагогічні технології у процесі викладання інтегрованого курсу «Мистецтво». Початкова школа. 2007. №1. С.46-55.
14. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб. К.: Форум, 2000. 543с.
15. Матвеева О.О. Розвиток творчої активності молодших школярів Мистецтво в школі: музика, образотворче мистецтво, художня культура. 2014. №3. С.5 – 7
16. Матійчак О. В. Формування у школярів естетичного сприймання дійсності в музично творчій діяльності. Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. К., 2007. 20 с
17. Миропольська Н.Є. Мистецтво слова в структурі художньої культури учня: теорія і практика АПН України, Ін-т проблем виховання АПН України. К. : Парламентське вид-во, 2002. 204 с.
18. Орлов В.Ф. Психологічні чинники педагогічної дії в системі «вчитель – мистецтво – учень» Науковий часопис ПУ ім. Драгоманова Серія 16. Вип. 16 (26). К., 2012. С.94. – 99
19. Палій А. А. Методи діагностики психічного розвитку дітей. На правах рукопису. Прикарпатський національний університет. Загальна та експериментальна психологія. Івано-Франківськ. 2013. 430с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/862.pdf>
20. Роменець В. А. Психологія творчості: К. : Либідь, 2001. 286 с.
21. Рудницька О. П. Педагогічний зміст художнього сприйняття Гуманітарні науки 2001. № 1 С. 139 –14
22. Смирнова Т. А. Хорознавство: історія, теорія, методика: Навчальн. посіб. Харків, 2000. 180с.
23. Станішевська Н. Музика – джерело емоцій та почуттів Мистецтво та освіти. 2003. № 3. С. 53-55.
24. Туриніна О.Л. Психологія творчості: Навч. посіб. К.: МАУП, 2007.160с.
25. Хлебникова Л. О. Методика хорового співу у початковій школі: Метод. посіб. Тернопіль: Богдан, 2006. 216с
26. Холоденко, В.О. Розвиток творчої активності молодших школярів у процесі інтеграції різних видів музичної діяльності : Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук. 13.00.02 . К., 2004. 20 с.
27. Шевченко В.Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: Навчально-методичний посібник. К.: ДАКККіМ, 2006. 184 с.
28. Шпиталевська Г.Р. Підготовка майбутніх вчителів початкових класів до формування у молодших школярів загальнокультурної компетентності: дис..канд.пед.наук. Ялта, 2013. 279 с.

#### **Інформаційні ресурси**

1. <https://pidruchniki.com/> - сайт підручників
2. <https://mon.gov.ua/ua> - сайт Міністерства освіти і науки України
3. <http://irbis-nbuv.gov.ua/> -- електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В. Вернадсько
4. Перелік додаткової навчальної та навчально-методичної літератури для початкових класів з музичного мистецтва, рекомендованих МОН  
URL:<https://docs.google.com/spreadsheets/d/1KNxK-QSJxSFmexcGOP9irYw-ufgbWfiQbajDldiLNvQ/edit#gid=1230137002>

## РЕЗЕНЦІЯ

на навчальну програму нормативного освітнього компонента  
«Методика викладання мистецької освітньої галузі»  
Освітньо-професійної програми «Початкова освіта»  
для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня  
вищої освіти, що розроблена авторами: кандидатом педагогічних  
наук, доцентом

Яковською Інною Миколаївною,  
кандидатом педагогічних наук, доцентом  
Лук'яченико Ольгою Миколаївною

Рецензована навчальна програма нормативного освітнього компонента спрямована на забезпечення чинних Державних професійних стандартів в підготовці вчителів початкових класів для загальноосвітніх навчальних закладів.

Аналіз структури та змісту навчальної програми «Методика викладання мистецької освітньої галузі» для майбутніх вчителів початкових класів першого рівня вищої освіти засвідчив її відповідність заявленій меті, а саме: розкриттю специфіки та закономірностей методики викладання мистецької освітньої галузі в закладах загальної середньої освіти, а також розвиток художньо-творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, формуванню професійних спеціальних (фахових) компетентностей, які направлені на досягнення загальних цілей мистецької освітньої галузі в Новій українській школі.

Детальний аналіз змісту навчальної програми освітнього компонента показав, що вона забезпечує підготовку майбутніх вчителів на реалізацію змісту Державного стандарту початкової освіти 2018 р. мистецької освітньої галузі.

Відповідно освітньо-професійній програмі та навчальному плану ОС «Бакалавр» спеціальності «Початкова освіта» програма рецензованого освітнього компонента передбачає 5 кредитів ЄКТС, що дорівнює 150 годин (серед них: 20 лекційних, 42 практичних, 3 лабораторних, 85 самостійна робота).

Слід зазначити, що структура навчальної програми складається з 4 модулів і охоплює питання особливостей реалізації інтеграційних засад в галузі мистецької освіти в умовах НУШ; загальних організаційно-методичні підходів в процесі вивчення мистецтва в контексті художньої дидактики; методику формування образотворчої та музичної компетентності у молодших школярів як домінуючих компонентів в мистецькій освітній галузі; особливості осягнення молодшими школярами змістових ліній «художньо-творчої діяльності», «сприймання та інтерпретації мистецтва», «комунікації через мистецтво» на засадах інтегративного, компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного та ігрового підходів; аналізу навчально-методичного забезпечення вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво» у початковій школі на альтернативній основі; вимог щодо обов'язкових та

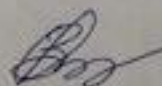
очікуваних результатів навчання в досягненні мистецької освітньої галузі тощо.

Заслуговує на увагу те, що навчальна програма має реалізуватися через різноманітні форми і методи організації навчального процесу. Так, окрім традиційних лекційних занять з використанням комп'ютерних презентацій передбачено проблемні лекції, виконання практично зорієнтованих завдань у міні групах, парах, із використанням інтерактивних методів навчання, комп'ютерних технологій тощо.

Таким чином, ретельне вивчення навчальної програми освітнього компонента «Методика викладання мистецької освітньої галузі», дає можливість для висновку, що програма дійсно забезпечує формування як професійних загальних так і фахових компетентностей у майбутніх вчителів початкових класів щодо реалізації ними загальної мистецької освіти в умовах Нової української школи і може бути рекомендована для затвердження та впровадження.

**Рецензент:**

кандидат педагогічних наук, доцент  
кафедри теорії та методики мистецької освіти  
та вокально-хорової підготовки вчителя  
Харківського національного педагогічного  
університету імені Г. С.Сковороди



**О.В. Васильєва**





## Рецензія

**на навчальну програму обов'язкового освітнього компоненту  
«Методика викладання мистецької освітньої галузі»  
освітньо-професійної програми «Початкова освіта» для підготовки  
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти  
авторів к.п.н., доцента Янковської Інни Миколаївни,  
к.п.н., доцента Лук'янченко Ольги Миколаївни**

Навчальна програма обов'язкового освітнього компоненту «Методика викладання мистецької освітньої галузі» освітньо-професійної програми «Початкова освіта» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розроблена на підставі відповідних документів, а саме: Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту вищої освіти (Початкова освіта, бакалавр), Професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти. Освітній компонент сприяє підготовці здобувачів вищої освіти до використання сучасних методів та прийомів на уроках художньо-естетичного циклу в освітньому процесі початкової школи.

Навчальною програмою передбачається розкриття специфіки і закономірностей методики викладання мистецької освітньої галузі в закладах загальної середньої освіти, а також розвиток художньо-творчого потенціалу здобувачів вищої освіти, формування професійних фахових компетентностей, які направлені на досягнення загальних цілей мистецької освітньої галузі.

В програмі дотриманні вимоги кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ЗВО, структурна побудова складається з модулів до складу яких входять блоки змістових модулів. Обсяг навчального навантаження студентів описаний у кредитах ECTS - залікових кредитах, які зараховуються студентам при успішному засвоєнні ними відповідного модулю. Розподіл навчального часу розраховано на 5 кредитів, кількість запланованих годин на вивчення дисципліни становить 150. Змістові модулі забезпечують засвоєння студентами знань з теорії та методики окремих видів мистецтва: образотворче,

музичне, як домінуючих, так і синтетичних видів мистецтва: хореографічне, театральне та екранне (кіномистецтво).

Програма побудована за системою блоків, вона складена логічно. Доповнена переліком компетентностей, якими мають оволодіти здобувачі вищої освіти та практичними результатами навчання, списком рекомендованих літературних джерел. Змістові модулі програми відображають актуальні теми для мистецької освітньої галузі.

Для виявлення рівня компетентностей проводиться проміжний контроль знань за рахунок годин, передбачених на практичних, лабораторних заняттях. Зміст навчальної програми охоплює обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних майбутньому вчителю початкової школи.

Для контролю самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачається виконання завдань творчого характеру (мультимедійні та інших презентації, проекти та інше) з подальшим контролем їх виконання.

Програма забезпечена навчально-методичним, теоретичним і практичним матеріалами.

Навчальна програма обов'язкового освітнього компоненту «Методика викладання мистецької освітньої галузі» повністю відповідає вимогам до оформлення даного виду документів і може бути рекомендована до затвердження та використання.

**Рецензент :**

кандидат педагогічних наук, доцент  
кафедри образотворчого мистецтва  
Педагогічного факультету  
Національного педагогічного університету  
імені М.П.Драгоманова



**Сова О. С.**